

Bach in Dordt - puur én anders

17-26 september 2010

Bach *festival*
Dordrecht

HOOG TIJD VOOR EEN BACH FESTIVAL

Met alle liefde die er in Nederland bestaat voor de muziek van Johann Sebastian Bach is het verwonderlijk dat hij nergens in ons land een eigen festival had. 'Had', omdat het vonkje plots ontvlamde in Dordrecht, met de ingebruikname van het Bach-orgel in de Grote Kerk in 2007. Het orgel werd zó warm ontvangen dat prompt de wens naar een Bach Festival ontstond, een wens die met steun van de gemeente Dordrecht kon uitgroeien tot een echte aanzet voor een rijk gevuld, tweejaarlijks festival: het Bach Festival Dordrecht.

Met trots en vreugde presenteren wij u de eerste editie. Daarin is volop ruimte voor Bachs muziek; om te beluisteren, te spelen, te zingen en te dansen. Tien dagen lang zullen Bachs werken klinken in zalen en kerken, op straten en pleinen, in salons, binnentuinen en op andere, onverwachte plekken. Voor alle leeftijden is er ook gelegenheid tot 'leren', tot verdieping, en tot een eerste of hernieuwde kennismaking. Lezingen, films, debatten en masterclasses wijzen de weg.

Wij hebben ons in de opzet van het festival niet beperkt tot de Bach van de 18de eeuw, maar nemen zijn muziek – via de 19de en 20ste eeuw – mee ons millennium in: de programmalijnen *Bach Puur & Bach Anders* bieden u de gelegenheid om te genieten van de historische uitvoeringspraktijk, maar ook om te zien en te horen hoe tal van hedendaagse musici Bach oppakken en hun luisteraars nieuwe klanken in een verrassende muzikale taal vóór toveren.

Het festival begon als een droom. Dankzij de gemeente Dordrecht, de regio Drechtsteden en de Stichting Bach Festival Dordrecht werd het gedroomde festivalplan werkelijkheid. Meerdere Nederlandse fondsen steunen het festival financieel. Ook lokale sponsors zegden bijdragen toe, in geld en in natura. Onbetaalbaar is de gretigheid waarmee tal van lokale organisaties ons in de verwezenlijking van onze plannen steunen. Met diverse partners zijn inspirerende vormen van samenwerking ontstaan, die veel beloven voor de toekomst.

Al deze weerklank stemt ons dankbaar en steunt ons in de overtuiging dat het Bach Festival Dordrecht onontkoombaar, in Dordt, moest ontstaan. En het heeft alles in zich om een sprankelend onderdeel te worden van het rijke Nederlandse festivallandschap.

Wij wensen u, mede namens de gemeente Dordrecht, onze andere subsidiënten en sponsors, onze partners en het bestuur van de Stichting, een prachtig eerste Bach Festival toe!

*Jan Nuchelmans, artistiek leider
Kristien Jansen, zakelijk leider
Stichting Bach Festival Dordrecht*

Bachfestival
Dordrecht

BACH PUUR & BACH ANDERS

Het Bach Festival Dordrecht kiest met een gevarieerde en ruimhartige programmering bewust voor een brede toegankelijkheid, waarbij het experiment niet wordt geschuwd. Het festival zoekt zo naar de betekenis van Bach in de 21ste eeuw.

De verstokte Bach-kenner zal gedurende tien dagen in Dordrecht veel van zijn gading vinden. Daarnaast zijn er momenten waarop Bachs muziek ook vanuit andere hoeken van het muziekleven wordt bekeken, interessant voor alle festivalbezoekers, en zeker ook voor de nieuwsgierige Bach-liefhebber.

De kracht van Bach komt in de eerste plaats tot klinken in de lijn **Bach Puur**: grote namen op het gebied van de historische uitvoeringspraktijk – solisten zowel als ensembles – vertolken

werken voor klavecimbel, orgel, cello, viool en kamermuziek (waaronder het *Musikalisches Opfer*), solo- en koorcantates van Bach. Uitvoerenden zijn o.a. het Amsterdam Baroque Orchestra & Choir (Ton Koopman), de Nederlandse Bachvereniging (Jos van Veldhoven), Holland Baroque Society, Gesualdo Consort Amsterdam, Camerata Trajectina, Ensemble Schönbrunn, Gustav Leonhardt, Barthold Kuijken, Liuwe Tamminga en Ludger Lohmann.

De kracht van Bach bleef echter ook na diens dood levend: **Bach Anders** toont de inspiratie die Bach onafgebroken geboden heeft aan velen ná hem; aan muzikanten, maar ook aan componisten, bewerkers en improvisatoren. Mozart, Beethoven, Chopin, Schumann, Brahms en vele anderen grepen regelmatig naar het

Amsterdam Baroque Orchestra & Choir (foto: Marco Borggreve)

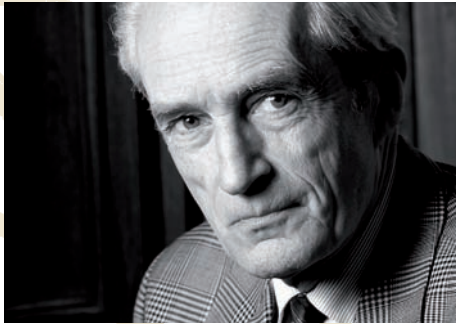

Compagnie Chant de Balles: 'Bach en balles'

Johannette Zomer (foto: Marco Borggreve)

Wohltemperiertes Klavier (door Gérard Lecointe bewerkt voor de marimba's en vibrafoons van zijn Percussions Claviers de Lyon); Sjostakovitsj en Hindemith schreven hun eigen gang door de kwintencirkel (zie de programma's van pianist Ivo Janssen en rietkwintet Calefax); Mendelssohn, Brahms en Busoni bewerkten de viool-chaconne en andere werken (zie Busoni's *Fantasia Contrappuntistica* door Geoffrey Douglas Madge); en ook in de jazzwereld heeft Bach velen dankbaar materiaal geboden (Dick de Graaf Kwartet).

Gustav Leonhardt (foto: Marco Borggreve)

Lisa Jacobs (foto: Ronald Knapp)

Een greep uit die rijke oogst is in het eerste Bach Festival Dordrecht te horen, aangevuld met vier concerten in het 'Laboratorium Bach en de Wereldmuziek' waarin Bachs kunst geconfronteerd wordt met klanken uit alle windstreken – met onvoorspelbare uitkomsten. Vanuit de vertrouwde muziek van Johann Sebastian maakt de (alt)viool kennis met de Zweedse nyckelharpa (sleutelviool), de accordeon met de Japanse sho (mondorgel), de traverso met de Ierse tin whistle en de Franse doedelzak, het klavecimbel met de mediterrane qanun.

Ensemble Schönbrunn

Naomi Sato, sho

Ook voor theatermakers is Bach goed gezelschap: Muziektheater Hollands Diep laat dat zien in 'Tranen van Bach' en de Franse Compagnie Chant de Balles in 'Bach en Balles', een poëtisch-virtuoze samenwerking tussen luitist Eric Bellocq en jongleur Vincent de Lavenère.

Les Percussions Claviers de Lyon (foto: Eric Bernath)

De programmalijnen **Bach Puur & Bach Anders** geven een eerste aanzet tot het antwoord op de vraag naar de betekenis van Bach in de 21ste eeuw.

Calefax (foto: Rob Marinissen)

Mieneke van der Velden

TRANEN VAN BACH

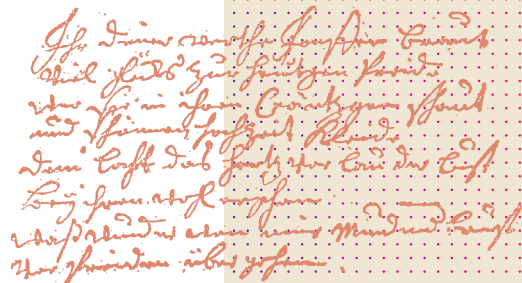
Muziektheater Hollands Diep maakte speciaal voor het Bach Festival de korte muziektheatervoorstelling 'Tranen van Bach'. Regisseuse Cilia Hogerzeil: "Bach trouwde twee keer, zijn eerste vrouw stierf jong, hij kreeg twintig kinderen, tien moest hij begraven. Zelf verloor hij, toen hij tien was, beide ouders. 'Singen wir aus Herzensgrund'. Bach! Standbeeld, Mens?"

Met Nienke Otten, sopraan, Hendrik Lebon, dans en Marieke Grotenhuis, accordeon
Regie en choreografie: Cilia Hogerzeil en Jan Stroeve

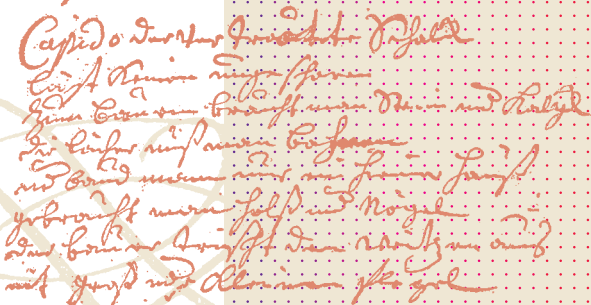
Decor: Wouter Siewerts, kostuums: Ine Keitz

Tranen van Bach; 21, 23 en 24 september 21.45 uur,

Grote Kerk.

Op 'nimmer wankende Junyden Gewants
Welch' Gedo' zu' fruchtigen Pevide
Was' ich in 'nem Gewackigen Pevide
mit 'nemsel' p'f'geid. Pevide
Dann' lofft' die' G'ed' die' G'ed' die' G'ed'
L'ong' 'nem' 'nem' 'nem'
'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'
'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'

Capido' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'
L'ong' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'
'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'
'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'
'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'
'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'
'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem' 'nem'

J.S. Bach, gedicht voor Anna Magdalena

Bachfestival
Dordrecht

J.S. BACH

- 1685 geboren in Eisenach, 21 maart
- 1692 Lateinschule Eisenach
- 1695 na dood ouders bij broer Johann Christoph in Ohrdruf
- 1700 Michaelisschule Lüneburg
- 1703 organist in Arnstadt
- 1705 voetreis naar Buxtehude in Lübeck
- 1707 organist in Mühlhausen; huwelijk met Maria Barbara Bach
- 1708 organist/kamermusicus in Weimar
- 1710 Wilhelm Friedemann Bach (oudste zoon) geboren
- 1714 Konzertmeister in Weimar
- 1717 Vier weken in gevangenis Weimar; Kapellmeister in Cöthen
- 1720 Maria Barbara Bach overlijdt
- 1721 huwelijk met Anna Magdalena Wülcken
- 1723 Thomaskantor in Leipzig
- 1724 Johannes-Passion
- 1727 Matthäus-Passion
- 1731 6 partita's (Clavierübung I)
- 1736 koninklijk Hofcompositeur
- 1739 Grote Orgelmis (Clavierübung III)
- 1741 Goldberg Variationen (Clavierübung IV)
- 1746 keurt orgel in Wenzelskirche Naumburg
- 1747 Musicalisches Opfer
- 1750 Bach overlijdt in Leipzig, 28 juli
- 1829 Mendelssohn voert Matthäus-Passion uit in Berlijn
- 2010 Bach Festival Dordrecht, 17-26 september

HOOFDPROGRAMMA

VR 17 SEPT 2010

20.00 uur | Augustijnenkerk

Openingsconcert

Eerste Bach Festival Dordrecht

Werken van Bach, puur en anders

Lisa Jacobs, viool; Les Percussions Claviers de Lyon; Raaf Hekkema, Dick de Graaf, saxofoon, Matthijs Koene, panfluit; Belén Maya, flamencodans

Puur & Anders • Waarin Les Percussions Claviers de Lyon stoeien met het *Wohltemperiertes Klavier*, Lisa Jacobs de *d-klein partita* speelt en Belén Maya haar flamencovisie geeft op Bachs *Chaconne*.

Kaarten: €25,- volle prijs / €20,- 65+ / €10,- cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

ZA 18 SEPT 2010

15.30 uur | Kunstkerk

Naomi Sato, sho & Marieke Grotenhuis, accordeon

Laboratorium Bach en de wereldmuziek 1: Japan

Puur & Anders • Bach op accordeon daagt de sho (klein Japans mondorgel) uit.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

20.00 uur | Grote Kerk, Mariakapel Holland Baroque Society, Stefanie True, sopraan, Pauni Trio Barokke en Bulgaarse bruiloftsmuzieken

Puur & Anders • Met o.a. J.S. Bach, cantate *Weichet nur, betrübte Schatten*, BWV 202.

Kaarten: €20,- volle prijs / €17,50 65+ / €10,- cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

22.15 uur | Kunstkerk

Magnus Holmström, nyckelharpa & Antoinette Lohmann, (alt)viool Laboratorium Bach en de wereldmuziek 2: Zweden

Puur & Anders • Scandinavische sleutel-viool laat zich voeden door Bachs vioolmuziek.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

ZO 19 SEPT 2010

11.00 uur | Kunstmin,
Kleine Zaal

Les Percussions Claviers de Lyon Point Bak – Vijf Franse slagwerkers spelen (arrangementen van) Bach en Debussy

Puur & Anders • Bach in een nieuwe klankwereld met een hoofdrol voor de marimba.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

16.00 uur | Villa Augustus,
Limonaiia

Calefax Rietkwintet; Oliver Boekhoorn, hobo, Ivar Berix, klarinet, Raaf Hekkema, saxofoon, Jelte Althuis, basklarinet, Alban Wesley, fagot Werken van Bach, Hindemith en Sjostakovitsj (in arrangementen van Calefax)

Puur & Anders • Bach en zijn doorwerking naar Paul Hindemith (*Ludus tonalis*, 1942) en Dmitri Sjostakovitsj (*Preludes*, 1950).

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

20.00 uur | Antoniuskerk

The Amsterdam Baroque Orchestra & Choir o.l.v. Ton Koopman

Johannette Zomer, sopraan; Jörg Dürmüller, tenor, Thomas Laske, bas J.S. Bach, Cantates *Herr Jesu Christ, wahr' Mensch und Gott*, BWV 127, *Wachet auf, ruft uns die Stimme*, BWV 140; *Herz und Mund und Tat und Leben*, BWV 147

Puur • Drie geliefde Bachcantates onder leiding van een van 's werelds meest toonaangevende Bachvertolkers.

Kaarten: €25,- volle prijs / €20,- 65+ / €10,- cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

MA 20 SEPT 2010

20.00 uur | Grote Kerk, Mariakapel

Liuwe Tamminga, orgel & Camerata Trajectina

Onderweg naar Bach: werken van o.a. Frescobaldi, Corelli en Vivaldi

Puur • Italiaanse invloeden in de muziek van de Nederlandse Gouden Eeuw en Bach.

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

DI 21 SEPT 2010

20.00 uur | Grote Kerk, Mariakapel

Gustav Leonhardt, orgel Werken van o.a. Pachelbel, Böhm en Bach

Puur • Nederlands nestor van de historische uitvoeringspraktijk.

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

NB ook toegang tot voorstelling
Muziektheater Hollands Diep

21.45 uur | Grote Kerk

Muziektheater Hollands Diep Tranen van Bach

Puur & Anders • Met Nienke Otten, zang, Marieke Grotenhuis, accordeon, Hendrik Lebon, dans, regie Cilia Hogerzeil. Zie pag. 5

Kaarten zonder orgelconcert: één prijs €12,50

WO 22 SEPT 2010

17.30 uur | Remonstrantse Kerk

Albert Brügggen, barokcello J.S. Bach, Cellosuites nr. 4 en 5

Puur • In cellostad Dordrecht mag een selectie uit dit geliefde repertoire niet ontbreken.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

20.00 uur | Grote Kerk, Mariakapel

Peter van Dijk, orgel & Gesualdo Consort Amsterdam o.l.v. Harry van der Kamp Van Sweelinck naar Bach:

werken van o.a. Sweelinck, Speuy, Scheidemann, Reincken, Buxtehude en Bach

Puur • Vocale werken van Sweelinck als orgelpunt bij een instrumentale reis van Sweelinck naar Bach.

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

22.15 uur | Remonstrantse Kerk

Mieneke van der Velden, viola da gamba J.S. Bach, Cellosuites nr. 1 en 2

Puur • De eerste twee cellosuites in eigen transcripties voor viola da gamba.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

DO 23 SEPT 2010

17.30 uur | Trinitatiskapel

Kenneth Weiss, klavecimbel

J.S. Bach, Goldberg-Variationen, BWV 988

Puur • Hoe Bachs magistrale 30 variaties voor de slapeloze Graaf Keyserlingk leidden tot het meest ingenieuze slaapliedje ter wereld.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

20.00 uur | Grote Kerk

Ludger Lohmann, orgel

Mendelssohn, Sonate nr. 6; B-A-C-H-composities van Schumann en Liszt

Anders • Eerbetoen aan Bach, zijn naam in noten omgezet, met het gerestaureerde Kam-orgel (1859) in de hoofdrol.

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

NB ook toegang tot voorstelling

Muziektheater Hollands Diep

21.45 uur | Grote Kerk

Muziektheater Hollands Diep

Tranen van Bach

Puur & Anders • Met Nienke Otten, zang, Marieke Grotenhuis, accordeon, Hendrik Lebon, dans, regie Cilia Hogerzeil. Zie pag. 5

Kaarten zonder orgelconcert: één prijs €12,50

VR 24 SEPT 2010

17.30 uur | Kunstmin

Geoffrey Douglas Madge, piano

Werken van Ferruccio Busoni en Iannis Xenakis

Anders • Busoni's grootse *Fantasia Contrappuntistica* (1910), gevolgd door

Evryali (1973) van de mathematicus/componist Xenakis.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

20.00 uur | Remonstrantse Kerk

Barthold Kuijken, traverso

Ewald Demeyere, klavecimbel

J.S. Bach, Fluitsonates

Puur • Een grote greep uit het bescheiden kamermuziekrepertoire voor fluit en klavecimbel van Bach.

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

20.00 uur | Grote Kerk

Cor Ardesch, orgel

Psalmen in hedendaagse toonzetting: werken van o.a. Jan Welmens, Bert Matter en Cor Ardesch

Anders • Stadsorganist Cor Ardesch laat het Kam-orgel stralen in eigentijdse psalmbewerkingen.

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

NB ook toegang tot voorstelling

Muziektheater Hollands Diep

21.45 uur | Grote Kerk

Muziektheater Hollands Diep

Tranen van Bach

Puur & Anders • Met Nienke Otten, zang, Marieke Grotenhuis, accordeon, Hendrik Lebon, dans, regie Cilia Hogerzeil. Zie pag. 5.

Kaarten zonder orgelconcert: één prijs €12,50

ZA 25 SEPT 2010

16.00 uur | Kunstmin, Kleine Zaal

Compagnie Chant de Balles

Eric Bellocq, luit;

Vincent de Lavenère, jongleur

Bach en Balles

Puur & Anders • Magisch-poëtische voorstelling waarin een luitist en een virtuoze jongleur Bach interpreteren.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

17.30 uur | Remonstrantse kerk

Jamil Al Asadi, qanun

& Richard Egarr, klavecimbel

Laboratorium Bach en de wereldmuziek 4 – Midden-Oosten

Puur & Anders • Getokkelde snaren uit twee culturen, met en zonder toetsen.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

20.00 uur | Stadhuis, Grote Hal

Ensemble Schönbrunn

Marten Root, traverso, Johannes

Leertouwer, viool, Viola de Hoog, cello, Menno van Delft, klavecimbel

J.S. Bach, Musikalisches Opfer, BWV 1079

Puur • Een koninklijk thema vorstelijk uitgewerkt en majesteitelijk gespeeld

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

22.15 uur | Dolhuis

Dick de Graaf Quartet

Jeroen van Vliet, piano,

Guus Bakker, contrabas, Pascal Vermeer, slagwerk, Dick de Graaf,

sopraan- en tenorsaxofoon, m.m.v. Daniel Pezzotti, cello

Bach en de jazz – Bach Reflections in Jazz

Anders • Hoe Bach ook buiten de Barok inspiratie biedt.

Kaarten: €15,- volle prijs / €12,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

ZO 26 SEPT 2010

11.30 uur | Kunstmin, Kleine Zaal

Ivo Janssen, piano

J.S. Bach, delen uit Wohltemperiertes Klavier dl 1; Sjostakovitsj, Preludes (1950)

Puur & Anders • Sjostakovitsj' eerbetoen aan Bach, 200 jaar na zijn dood in combinatie met zijn grote voorbeeld.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

14.30 uur | Kunstmin, Kleine Zaal

Compagnie Chant de Balles

Eric Bellocq, luit;

Vincent de Lavenère, jongleur

Bach en Balles

Puur & Anders • Magisch-poëtische voorstelling waarin een luitist en een virtuoze jongleur Bach interpreteren.

Kaarten: €12,- volle prijs / €10,- 65+ / €7,50 cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

16.30 uur | Grote Kerk

Koor, orkest en solisten van de

Nederlandse Bachvereniging

o.l.v. Jos van Veldhoven

m.m.v. Leo van Doeselaar, orgel

J.S. Bach, Cantates Gott ist mein König, BWV 71, Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir, BWV 131, Brich dem Hungrigen dein Brot, BWV 39, sinfonias met obliagaat orgel uit de cantates BWV29 en BWV 35

Puur • Twee cantates uit Mühlhausen en een uit Leipzig als feestelijke afsluiting van het eerste Bach Festival Dordrecht.

Kaarten: €25,- volle prijs / €20,- 65+ / €10,- cjp+cultuurkaart / €5,- kinderen tot 15 j

Kijk voor het volledige programma op www.bachfestivaldordrecht.nl Wijzigingen voorbehouden.

BACH BUITEN

Dordrecht in de herfstzon van midden september – is er een mooiere binnenstad denkbaar om je te laten overspoelen en overrompelen met de kleuren en klanken van Bach? Mocht het regenen dan zijn er prachtige overdekte plekken om Bach toch te laten klinken.

Bach Buiten; zaterdag 18 en zondag 19 september
tussen 12.30-15.30 uur, gratis.

BACH SALONS

In het tweede weekend bent u welkom in tal van miniatuur concertzaaltjes: de Bach Salons. Daar kunt u zich ongestoord laven aan Bach Puur of Bach Anders.

Bach Salons; zaterdag 25 en zondag 26 september
tussen 12.30-15.30 uur, gratis.

BROODJE BACH

Voor wie tussen het late middagconcert en het avondprogramma even op adem wil komen, serveert het tot Bach Huis omgedoopte Dolhuis van 18.00 tot 19.45 uur tegen schappelijke prijzen broodjes en soep. Zonder opdringerige achtergrondmuziek, maar met stijlvolle festivalmuziek. En elke dag rond de klok van 19.00 uur is er een informatief gesprek met één of meer gasten, bijvoorbeeld over het dagelijks brood dat Bach voor velen blijkt te zijn.

Broodje Bach; zaterdag 18 t/m zaterdag 25 september in het Dolhuis, op drie minuten lopen van de Grote Kerk.

JONG TALENT / MASTERCLASSES

Ok op Bach is 'jong geleerd, oud gedaan' van toepassing. Reden genoeg voor het Bach Festival om een aantal educatieve initiatieven te ontplooiën. Daarvoor zijn de handen ineengeslagen met Stichting ToBe, het instituut dat kunstzinnige vorming aanbiedt in Dordrecht en omgeving.

Op woensdag 22 september is er een masterclass voor leerlingen van de Talentenklas van

Jos van Veldhoven (foto Marco Borggreve)

ToBe, gegeven door Barthold Kuijken, één van de Vlaamse pioniers op het gebied van de historische uitvoeringspraktijk. Hij geeft op zaterdag 25 september ook een masterclass voor conservatoriumstudenten. Jos van Veldhoven, dirigent en artistiek leider van de Nederlandse Bachvereniging zal op 24 en 25 september met jonge zangers werken aan aria's van Bach.

Masterclasses; zie www.bachfestivaldordrecht.nl

CANTATEDAG

Het idee was snel geboren: 'iets doen' met de rijkdom van de cantates van Bach, iets dat mensen en ensembles verenigt en verrijkt in het zélf doen, zélf musiceren. De onuitputtelijke bron die Bachs muziek is, biedt (leer)stof voor vele, vele festivals.

De Cantatedag van het Bach Festival sluit aan bij wat in Dordrecht en de Drechtsteden al leeft in de vorm van cantatediensten en koorconcerten.

Vooraf aan de Cantatedag studeren de koren hun cantate in met hun eigen dirigent. Die draagt dan zijn koor over aan barokspecialist, zanger en dirigent Nico van der Meel, die gedurende één voorbereidende repetitie en de hele zaterdag aan het werk gaat; met aandacht voor stilistische details, interpretatie, stemgebruik, koorklank, de koor/orkestbalans, voor de rol en betekenis van de aria's en recitatieven en de manier waarop Bach de instrumentatie inzet.

Deelnemende koren:

- Thuredrecht Cantorij o.l.v. Frans Huijts – *Ich glaube, lieber Herr, hilf meinem Unglauben* BWV 109
- Toonkunstkoor Dordrecht o.l.v. Ries van der Zouwen – *Christus, der ist mein Leben* BWV 95
- Laurenskammerkoor o.l.v. Henny van der Snoo en Gabor van Os – *Jesu, der du meine Seele* BWV 78

Medewerking wordt verleend door jonge vocale solisten en het barokorkest Eik & Linde. De leiding ligt in handen van Nico van der Meel.

Cantatedag, alleen voor deelnemers. Publiek is welkom op 18 september, 17.00, Wilhelminakerk, op het gratis presentatieconcert.

ORGELACADEMIE

Van maandag 20 september tot en met vrijdag 24 september zal in de Grote Kerk de 2de Internationale Orgelacademie Dordrecht plaatsvinden rond het nieuwe Bach-orgel (2007, II/34) en het onlangs gerestaureerde romantische Kam-orgel (1859, III/51).

De masterclass-sessies, de middaglezingen en de vijf avondconcerten hebben het thema *Johann Sebastian Bach, spirituele wortels en spirituele invloeden* als uitgangspunt. Aan de orde komen Renaissance, Barok, Verlichting en de overgang naar de vroege Romantiek. Verder wordt aandacht besteed aan de verbinding tus-

Het Bach-orgel in de Grote Kerk

sen bovengenoemde perioden en de hedendaagse muziekcultuur, en aan de ontwikkeling van de orgelbouw gedurende de verschillende tijdsperiodes.

Docenten van de masterclasses zijn Bert Matter, Peter van Dijk en Ludger Lohmann. Actieve deelname staat open voor jonge organisten, net afgestudeerd of in de eindfase van hun studie. Toehoorders (op inschrijving, hele periode) en algemeen publiek (kaarten aan de kerk) zijn welkom.

Internationale Orgelacademie Dordrecht; 20 t/m 24 september, meer informatie op www.orgelacademie.nl

BEIAARDCONCERTEN

De toren van de Grote Kerk herbergt sinds 1999 de grootste beiaard van Europa: 67 klokken met een totaalgewicht van 52.000 kilo. Stadsbeiaardier Boudewijn Zwart en gastbeiaardier Gideon Bodden spelen tijdens het festival drie recitals waarin muziek van Johann Sebastian Bach de hoofdmoot zal vormen.

Beiaardconcerten; 17, 24 en 26 september

DOLHUIS – BACHHUIS

Een van de oudste panden van Dordrecht, het Dolhuis (met een oorsprong in het jaar 1441), is van zaterdag 18 t/m zaterdag 25 september trefpunt voor festivalgangers. U bent welkom voor een drankje en een hapje, voor lezingen, films en voor een enkel concert. Het Dolhuis is open van 14.00 tot 20.00 uur Van 18.00 tot

20.00 uur is het Dolhuis plaats van handeling voor Broodje Bach.

Dolhuis – Bach Huis: Dolhuisstraat 55, tussen de parkeergarage Spuihaven (200 meter) aan de Spuiboulevard en de Grote Kerk (300 meter).

BLIJF OP DE HOOGTE!

Wilt u niets missen van het Bach Festival Dordrecht? Schrijft u zich dan snel in voor de nieuwsbrief. Hierin vindt u de meest actuele informatie over de programmering, de kaartverkoop, de artiesten en de concerten. U bent als nieuwsbrieflezers als eerste op de hoogte van de actualiteit rond het festival en u kunt gebruik maken van aantrekkelijke kortingen en aanbiedingen.

Wilt u de nieuwsbrief ontvangen, stuurt u dan een e-mail: nieuwsbrief@bachfestivaldordrecht.nl

DORDRECHT FESTIVALSTAD

Maak van uw bezoek aan het Bach Festival Dordrecht een complete dag of een week-einde uit in de prachtige binnenstad van Dordrecht, met zijn karakteristieke gevels en pittoreske steegjes. Dordrecht is Hollands oudste stad; in de ruim 1000 monumenten die Dordrecht rijk is, is het imposante verleden van de stad en zijn burgers werkelijk overal terug te vinden. De befaamde Grote Kerk, een laat-

De Grote Kerk

gotische kruiskerk uit de 15de eeuw, is een van de belangrijkste bezienswaardigheden. De bijzondere ligging van het stadscentrum, direct aan de rivieren, maakt Dordrecht tot een gezellige wandel- en winkelstad. In het centrum treft u tal van leuke winkeltjes, gezellige restaurants, fraaie hofjes en doorkijkjes naar de haven.

In het centrum van Dordrecht is gedurende het jaar altijd wel wat te beleven. De stad kent verschillende festivals en publieksevenementen, zoals Dordt in Stoom, Urban Explorers, het Internationaal Poppentheaterfestival, het Academia Big Rivers festival, de Dordtse Boekenmarkt, Theaterfestival BIES! en de Kerstmarkt. De festivals worden druk bezocht door de Dordtenaren en trekken daarnaast bezoekers uit het hele land. Het Bach Festival Dordrecht is het nieuwste evenement dat Dordrecht elke twee jaar zal sieren.

Veel festivallocaties van het Bach Festival, waaronder de Grote Kerk, geven u de kans om de monumentaliteit van Dordrecht te ervaren en bijzondere plekken in de stad te ontdekken. Tien dagen lang is de muziek van Bach in staten, hofjes, op pleinen en in verschillende Dordtse monumenten te horen. Geniet van Bachs muziek terwijl u op een van de vele gezellige terrassen plaatsneemt, voel de intieme sfeer tijdens een huiskamerconcert of praat gezellig na tijdens een 'Broodje Bach'. De rijke historische ambiance van Dordrecht vormt een uniek decor, waarin u zich kunt laten inspireren door Bach en alles wat hij heeft voortgebracht.

Meer informatie over Dordrecht in het ontvangstcentrum van de stad: Intree Dordrecht, Spuiboulevard 99, (5 min. lopen vanaf het centraal station), 3311GN, Dordrecht, www.intreedordrecht.nl

Voor excursies, arrangementen en andere toeristische informatie: 0900-463 68 88; www.vvdordrecht.nl

Nadere informatie over het programma en de locaties vindt u op www.bachfestivaldordrecht.nl

BEZOEKINFORMATIE

WAT

Ruim 120 publieksevenementen waaronder 8 grote en 25 middelgrote concerten en ruim 70 kleinere optredens in de vorm van koffie-, late night-, lunch-, buiten-, en salonconcerten; masterclasses en educatieve sessies, een Cantatedag, lezingen, films, kindermiddagen en andere activiteiten.

WAAR

Het festival vindt plaats op verschillende locaties in en om Dordrecht; in concertzalen, kerken, op straat, in hofjes en op pleinen, in diverse salons en binnentuinen.

WANNEER

Vrijdag 17 september t/m zondag 26 september 2010. Aanvangstijden verschillen per concert; festivalactiviteiten dagelijks 9.30- 22.30 of 23.30 uur, op zondagen vanaf 12.00 uur.

PROGRAMMA

Volledig en actueel programma op:
www.bachfestivaldordrecht.nl

- Meer informatie via:
info@bachfestivaldordrecht.nl
- Nieuwsbrief via:
nieuwsbrief@bachfestivaldordrecht.nl
- Wegwijs in Dordrecht: Intree Dordrecht; Spuiboulevard 99, 3311 GN Dordrecht,
www.intreedordrecht.nl

KAARTEN

Voor de betaalde concerten: kaarten via de website te bestellen, telefonisch of aan de kassa van Schouwburg Kunstmin in Dordrecht, en voor aanvang van elk concert bij de kassa van de concertlocatie, indien nog beschikbaar. Overige concerten, optredens, films en lezingen: gratis toegankelijk.

Schouwburg Kunstmin (foto: Fokko van der Straten)

Kaartverkoop via www.bachfestivaldordrecht.nl: u wordt doorgeleid naar de bestel-site van Schouwburg Kunstmin, die de kaartverkoop verzorgt.

Kaartverkoop aan de kassa: Schouwburg Kunstmin, Sint Jorisweg 76, Dordrecht (3311 PL); ma t/m vrij 12.00-16.00 uur (let op: de kassa is van za 3 juli t/m zo 8 augustus 2010 gesloten).

Telefonisch via 078-639 79 79
(€1,- transactiekosten per kaartje, max € 5,-).

TOEGANGSPRIJZEN

Concertprijzen variëren van €12 tot €25. Kortingen voor 65+, CJP, cultuurkaart, kinderen t/m 15 jaar. Overige concerten: gratis.

- 1 Kunstmin: St Jorisweg 76
- 2 Grote Kerk: Lange Geldersekaade 2
- 3 Augustijnenkerk: Voorstraat 216
- 4 Remonstrantse Kerk: C. de Wittstraat 28
- 5 Wilhelminakerk: Bokersdijk 41
- 6 Kunstkerk: Museumstraat 65
- 7 Villa Augustus: Oranjelaan 7
- 8 St. Antoniuskerk: De Raadtsingel 45
- 9 (oude) Stadhuis Dordrecht: Stadhuisplein 1
- 10 Trinitatis kapel: Vriesestraat 20-22
- 11 Dolhuis: Dolhuisstraat 53
- 12 ToBe: Voorstraat 220 (locatie Berckepoort)

VERVOER

Dordrecht is bereikbaar via de A16 en de A15 en met de trein. De grote steden zijn na de late-night concerten nog goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Voor een uitgebreide routebeschrijving naar de festivallocaties kunt u terecht op onze website www.bachfestivaldordrecht.nl.

PARKEREN

Het centrum van Dordrecht is autoluw. U kunt uw auto het beste parkeren in een van de parkeergarages. Routeborden wijzen u de weg. De gratis parkeerterreinen Energiehuis en Weeskinderdijk liggen op tien tot vijftien minuten lopen van het centrum.

OVERNACHTEN

Voor informatie over overnachtingen kunt u terecht bij VVV Dordrecht: www.vvvdordrecht.nl of 0900-463 68 88

VOLGEN

U kunt Bach Festival Dordrecht ook volgen op Hyves, Twitter en Facebook, Bachfestival.hyves.nl www.twitter.com/bachfestivaldor

Colofon

©Stichting Bach Festival Dordrecht
Samenstelling: Jan Nuchelmans, Kristien Jansen,
Birre Yazar-Walvis, Marjolein Kloog
Vormgeving: Manifesta, Rotterdam (Ad van der Kouwe)
Drukwerk: GTV, Oosterhout

Festivalorganisatie

Stichting Bach Festival Dordrecht
Steegoversloot 19 3311 PM Dordrecht
t 078-750 42 12

Postadres

Postbus 1141 3300 BC Dordrecht

Artistieke leiding: Jan Nuchelmans
Zakelijke leiding: Kristien Jansen
Artistieke leiding Internationale Orgelacademie: Cor Ardesch
Bestuur Stichting Bach Festival Dordrecht: Jannie van der Loos
(voorzitter), Luuk Wiertsema (secretaris/penningmeester),
Jan Zekveld, Hans Koolmees

BIES!
Theaterfestival in de Biesbosch
Theater, muziek, literatuur
en eten in de natuur
do 2 t/m zo 5 sept 2010
www.festivalbies.nl

SPONSOREN EN PARTNERS

Founder

Hoofdbegunstiger

Bijdragen van

Elise Mathilde Fonds

Hoofdsponsor

Sponsors

Rabobank

en andere bedrijven en particulieren uit Dordrecht en omgeving.

Partners

De Internationale Orgelacademie Dordrecht
Muziektheater Hollands Diep
Stichting ToBe
Stichting Osso
Erfgoedcentrum DiEP
Dordrecht Marketing

Bachfestival
Dordrecht

LISA JACOBS
LES PERCUSSIONS CLAVIERS DE LYON
RAAF HEKKEMA
DICK DE GRAAF
MATTHIJS KOENE
BELÉN MAYA
NAOMI SATO
MARIEKE GROTENHUIS
HOLLAND BAROQUE SOCIETY
PAUNI TRIO
MAGNUS HOLMSTRÖM
ANTOINETTE LOHMANN
CALEFAX RIETKWINTET
THE AMSTERDAM BAROQUE ORCHESTRA & CHOIR
TON KOOPMAN
JOHANNETTE ZOMER
LIUWE TAMMINGA
CAMERATA TRAJECTINA
GUSTAV LEONHARDT
MUZIEKTHEATER HOLLANDS DIEP
ALBERT BRÜGGEN
PETER VAN DIJK
GESUALDO CONSORT AMSTERDAM
MIENEKE VAN DER VELDEN
KENNETH WEISS
LUDGER LOHMANN
GEOFFREY DOUGLAS MADGE
BARTHOLD KUIJKEN
EWALD DEMEYERE
COR ARDESCH
COMPAGNIE CHANT DE BALLES
JAMIL AL ASADI
RICHARD EGARR
ENSEMBLE SCHÖNBRUNN
DICK DE GRAAF KWARTET
IVO JANSSEN
NEDERLANDSE BACHVERENIGING
JOS VAN VELDHOVEN
LEO VAN DOESELAAR
E.V.A.